

ที่ กษ ๑๐๐๙/๕๑๕๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. แบบรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ฉบับ
๓. สรุปผลการดำเนินงานโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร จำนวน ๑๐๐ เล่ม
๔. สรุปผลการประเมินโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร จำนวน ๑๐๐ เล่ม

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบแผนการปฏิบัติงานโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร โดยมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงมหาดไทยประสานงานกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติในการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เพื่อดำเนินการปฏิรูปการเกษตร การสร้างการเรียนรู้ร่วมกันผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรทั่วประเทศ โดยมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและใช้กลไกประชารัฐในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ด้วย

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตรลงสู่พื้นที่ให้บรรลุเป้าหมาย โดยดำเนินการรับสมัครเกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม และดำเนินการจัดฝึกอบรมเกษตรกรโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรจำนวน ๘๘๒ ศูนย์ทั่วประเทศ หลักสูตร ๙๐ ชั่วโมง/รุ่น รุ่นละ ๑๕ วัน จำนวนศูนย์ละ ๕ รุ่น รุ่นละ ๕๐ คน รวมศูนย์ละ ๒๕๐ คน ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เกษตรกรเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมรวมทั้งสิ้น ๒๒๐,๕๐๐ คน

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑) เห็นชอบแผนการปฏิบัติงานโครงการเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยในส่วนของงบประมาณให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

๒) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ประสานงานกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติในการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เพื่อดำเนินการปฏิรูปการเกษตร การสร้างการเรียนรู้ร่วมกันผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรทั่วประเทศ โดยมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและใช้กลไกประชารัฐในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร

๓.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

โครงการเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว มีผลการดำเนินโครงการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๔ สรุปดังนี้

๓.๑ การดำเนินโครงการฯ ครั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้บูรณาการร่วมกับกระทรวงต่างๆ ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแต่ละกระทรวงได้สนับสนุนบุคลากรเพื่อร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายครอบคลุมทุกพื้นที่ดำเนินการทั่วประเทศ

๓.๒ จำนวนเกษตรกรเป้าหมายเข้ารับการอบรม ทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๗๗ จังหวัด ได้ดำเนินการรับสมัครคัดเลือกเกษตรกรและดำเนินการจัดฝึกอบรมเกษตรกรตามหลักสูตรที่กำหนด ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หรือ ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย หรือสถานที่ที่เหมาะสมตามมติคณะทำงานโครงการระดับอำเภอเห็นชอบครบทุกอำเภอ จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ โดยมีเกษตรกรเป้าหมายเข้ารับการฝึกอบรมศูนย์ละ ๕ รุ่นๆ ละ ๕๐ คน รวมศูนย์ละ ๒๕๐ คน ผลการดำเนินงานมีเกษตรกรเข้ารับการอบรมตามเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น ๒๒๐,๕๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๓ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่

๑) สำหรับเกษตรกร เกษตรกรได้รับความรู้และทักษะวิชาการ/ข้อมูลข่าวสารตามหลักสูตร และสามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต มีเครือข่ายเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น เกิดความสัมพันธ์สมัครสมานสามัคคี ประองตองในชุมชน เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนและมีรายได้ช่วยเหลือครอบครัว ช่วยลดผลกระทบในช่วงภัยแล้ง ได้รับปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่ได้จากการอบรมกลับไปประกอบอาชีพเสริมและบริโภคในครัวเรือน

๒) สำหรับเจ้าหน้าที่ เกิดการบูรณาการและเกิดเครือข่ายหน่วยงานภาคีในพื้นที่เจ้าหน้าที่มีทักษะและเกิดความมั่นใจในการทำงานตามบทบาทภารกิจ และการเป็นวิทยากร ตลอดจนมีทักษะในการจัดฝึกอบรมเพิ่มขึ้น รู้จักการวางแผน เตรียมความพร้อมต่างๆ ตลอดจนถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

๓.๔ ผลการประเมินโครงการฯ จากการประเมินโครงการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๑) ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม พบว่า เกษตรกรผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ ๙๖.๒๐ เห็นประโยชน์ของความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ทำให้มีเกษตรกรร้อยละ ๙๒.๖๒ วางแผนหรือมีแนวคิดที่จะนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติ ซึ่งร้อยละ ๕๕.๔๕ ได้เริ่มนำไปปฏิบัติแล้ว ส่วนที่เหลือ ร้อยละ ๓๗.๑๖ ยังไม่ปฏิบัติเนื่องจากบางส่วนต้องรอเวลาให้ถึงฤดูเพาะปลูกก่อนจึงจะดำเนินการได้ บางส่วน ต้องรอความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์และเงินทุน และบางส่วนยังอยู่ระหว่างเตรียมการเพราะสิ้นสุดการอบรมใหม่ ๆ ยังไม่สามารถดำเนินการได้

๒) ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ พบว่า เกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ ๘๙.๗๑ มีความพึงพอใจต่อการจัดอบรมในระดับปานกลางถึงมาก โดยให้เหตุผลว่าเป็นการ ถ่ายทอดความรู้ที่มีความหลากหลายซึ่งไม่เคยมีมาก่อนเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังเป็น การจัดถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่ของเกษตรกรมีความสะดวกสบายในการเดินทางมาเข้ารับการฝึกอบรม

๓) ประเด็นที่ค้นพบจากการประเมินผล พบว่า เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ ทุก แห่ง มีจิตอาสาพร้อมที่จะเป็นฐานในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนเกษตรกรด้วยกัน เกษตรกรที่เข้ารับการ อบรมมีความตื่นตัวต่อการอบรมในครั้งนี้ เนื่องจากทั้งเนื้อหาหลักสูตรและวิทยากรมีความหลากหลาย การ ฝึกอบรมตามโครงการฯ ก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ฯ ช่วยกระตุ้นการพัฒนาศูนย์ เรียนรู้ฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๔.๑ ทางด้านเศรษฐกิจ

๑) เกษตรกรได้รับประโยชน์จากโครงการ จำนวน ๒๒๐,๕๐๐ คน/ครัวเรือน จากการเข้ารับการอบรม ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริมมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ โดยทำการผลิต และแปรรูปผลผลิตเกษตรปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และพื้นที่มากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ในช่วงฤดูแล้งได้ โดยเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรได้ เฉลี่ย ๒๘๓.๒๕ บาท/ไร่ และ ๕๕๒.๕๐ บาท/เดือน ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้เฉลี่ย ๓๔๐.๒๖ บาท/เดือน และมีรายได้เพิ่มขึ้น เฉลี่ย ๘๘๕.๘๘ บาท/เดือน/ครัวเรือน

๒) เกิดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจากการดำเนินงานโครงการ โดยมี ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการฝึกอบรมลงสู่พื้นที่ในชุมชน ได้แก่ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๒๐,๕๐๐ คน จะได้รับค่าพาหนะในการเดินทางเข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐๐ บาท/วัน มีการจัดจ้างกลุ่มแม่บ้านฯ ในชุมชน จัดทำอาหารกลางวันคนละ ๕๐ บาท/วัน มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และตกแต่งสถานที่ให้แก่เกษตรกรต้นแบบ เจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ ซึ่งใช้เป็นสถานที่ในการจัดฝึกอบรม ๔๐๐ บาท/วัน และมีค่าสมนาคุณวิทยากร สำหรับวิทยากรที่เป็นเกษตรกร ๑๐๐ บาท/ชม. รวมทั้งค่าวัสดุฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติต่างๆ อีกด้วย

๔.๒ ทางด้านสังคม

๑) การฝึกอบรมทำให้เกษตรกรได้มีโอกาสรู้จักกันมากยิ่งขึ้น มีความผูกพัน และมีแนวคิดในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง ส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เกิดความสามัคคีปรองดอง

๒) เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อโครงการ และเห็นว่ารัฐบาลได้เห็นความสำคัญและให้ความช่วยเหลือชุมชนในช่วงวิกฤติภัยแล้งได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของภาครัฐมากยิ่งขึ้น

๔. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๔.๑ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับพิจารณาอนุมัติงบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๐๒,๖๒๔,๐๐๐.๐๐ บาท ดังนี้

๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น รวมทั้งสิ้น ๙๔๘,๑๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๒) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (งบเบิกแทนกัน) รวมทั้งสิ้น ๕๔,๔๗๔,๐๐๐.๐๐ บาท

๔.๒ ผลการใช้จ่ายงบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๘๙,๓๐๔,๖๒๔.๗๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๗ ของวงเงินที่ได้รับ (ตัดยอด ๑ ก.ค. ๕๙)

๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น รวมทั้งสิ้น ๙๓๘,๖๖๗,๑๘๗.๗๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๐๐ ของวงเงินที่ได้รับ

๒) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (งบเบิกแทนกัน) รวมทั้งสิ้น ๕๐,๖๓๗,๔๘๘.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๙๖ ของวงเงินที่ได้รับ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอนำผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ข้างต้นเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๙๔๐ ๖๐๓๘

E-mail : doaepoompunya@gmail.com